

Subsidie is een prima hulpmiddel maar kent ook risico's en verplichtingen. Die liggen vooral bij u als ondernemer. Daarom is het belangrijk om de kansen, risico's en verplichtingen af te wegen.

Om u te helpen bij de afweging al dan niet subsidie aan te vragen, vindt u hieronder enkele belangrijke aandachtspunten:

- Bij subsidie horen ook administratieve verplichtingen. Zoals het aanleggen en bewaren van een projectadministratie met daarin alle informatie die nodig is voor een juist inzicht in de realisatie van het project en voor een juiste subsidieverstrekking. En het bewaren van bewijsstukken. Zoals een deugdelijk en volledig inkoopdossier en facturen ten name van de subsidieontvanger waaruit de aard van de geleverde goederen en diensten blijkt. En, als u uren declareert, een sluitende urenadministratie.
- U moet projecten uitvoeren volgens het projectplan. Wilt u iets wijzigen, dan moet u dat vooraf melden. Zo kan de provincie Noord-Brabant beoordelen of uw wijziging binnen de kaders van de subsidieverlening past. Loopt uw project anders dan gepland of komt u er tijdens de uitvoering achter dat u keuzes wilt bijstellen, neem dan contact op met Stimulus Programmamanagement.

- Het project kan duurder uitvallen dan begroot. Wanneer u meer subsidiabele kosten maakt dan gepland, dan geeft dat geen recht op meer subsidie dan is toegekend.
- Het kan zijn dat bepaalde onderdelen niet blijven te werken. Of dat leveranciers van essentiële onderdelen hun afspraak niet nakomen. U moet binnen twee jaar een goed draaiend systeem hebben. En u moet dit tenminste vijf jaar blijven gebruiken ('in stand houden'). Lukt dat niet, dan is het risico voor de aanvrager, ook wanneer de schuld bij derden ligt. De provincie mag geen subsidie geven voor apparatuur die niet werkt. Maak daarom goede afspraken met uw leveranciers.

Preiteler Edwin Uijen uit Berghem draait een proef met een fertigatiesysteem: "De plant krijgt precies wat die nodig heeft en waar die dat nodig heeft: bij de wortel. Zo verspillen we geen meststoffen én besparen we water. Ik hoop dat fertigatie ook bijdraagt aan een gezond bodemleven. Investeren in precisiebemesting is belangrijk, maar investeren in goed bodembeheer is nóg belangrijker."

Informatiebijeenkomsten

Kennis delen met collega's. Verhalen en ervaringen uitwisselen. Demo's van systemen en apparatuur bekijken. Dat kan allemaal tijdens de informatiebijeenkomsten. Er komen er vier waar u zich kunt laten informeren over alles op het gebied van precisiebemesting en de subsidie.

Vertegenwoordigers van de provincie en van Stimulus Programmamanagement zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. U kunt hier ook subsidiabele apparatuur bekijken en in gesprek gaan met leveranciers en adviseurs. De informatiebijeenkomst doet de volgende locaties aan:

- **19 oktober om 13.30 uur in het provinciehuis in 's-Hertogenbosch** (maximaal 360 plaatsen);
- **23 oktober om 13.30 uur bij melkveebedrijf Coppelmans, Oostelbeersedijk 16 in Wintelre** (maximaal 100 plaatsen);
- **30 oktober om 13.30 uur bij Toon van der Heijden, Blake Beemd 14 in Soerendonk** (maximaal 65 plaatsen);
- **2 november om 13.30 uur bij Maatschap Burgers, Bloemendaalse Zeedijk 41 in Zevenbergschenhoek** (maximaal 200 plaatsen).

Wilt u een informatiebijeenkomst bijwonen?

Meld u dan vooraf aan via het aanmeldformulier op www.brabant.nl/precisiebemesting

Stimulus Programmamanagement

Stimulus is een uitvoeringsinstantie van de provincie Noord-Brabant: het centrale loket voor het indienen van subsidieverzoeken en de afwikkeling daarvan. U vindt op www.stimulus.nl alle informatie over het programma, de maatregelen, voorwaarden en procedure.

Meer weten?

Bekijk de film op www.brabant.nl/precisiebemesting

Meer informatie?

Ga naar www.stimulus.nl voor meer informatie.

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

Provincie Noord-Brabant

Verbeter de water- en bodemkwaliteit én uw rendement

subsidieregeling precisiebemesting voor agrarische ondernemers in Noord-Brabant en informatiebijeenkomsten in oktober en november

Provincie Noord-Brabant

Nauwkeurig bemesten is van groot belang. Het bepaalt de opbrengst en daarmee het rendement van uw teelt. Maar ook de kwaliteit van het product en hoe lang u het kunt bewaren. Te weinig bemesten is niet goed en te veel al helemaal niet. Aan u de uitdaging om te zorgen dat op het juiste moment, op de juiste plek de juiste hoeveelheid meststof beschikbaar is.

Gelukkig komen er steeds meer hulpmiddelen om nauwkeurig te bemesten. Sensoren, meetinstrumenten, toedieningsapparatuur, elektronica en vooral: specialistische kennis. Deze hulpmiddelen zijn nodig om aan de hoge kwaliteitseisen van afnemers te voldoen. Ze kunnen u helpen om binnen de wettelijke gebruiksruimte de maximale opbrengst te halen.

Verbeter de waterkwaliteit: pak het verlies aan

Richtlijnen

De EU wil een 'level playing field' (gelijk speelveld) en heeft daarom richtlijnen opgesteld: de Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn Water. Om aan deze richtlijnen te voldoen, moet de landbouw in Brabant nog een flinke slag maken: zorgen voor een betere stikstof- en fosfaatbenutting. Anders dwingt de overheid dit af door de gebruiksnormen verder aan te scherpen.

Niet afwachten

Het is beter om niet af te wachten en zelf verliezen aan te pakken en de benutting te verbeteren. Hoe meer er in het gewas terechtkomt, hoe minder er uitspoelt naar grond- of oppervlaktewater. Precisiebemesting is daarbij een goed hulpmiddel.

De groeifactor die in het minimum is, bepaalt de opbrengst. Op de foto is dat het zonlicht. Extra bemesten heeft dan geen zin. In tegendeel, het is verstandig om daar juist minder te bemesten. Zo spaart u stikstof die u elders beter kunt gebruiken. Hetzelfde geldt voor andere stressfactoren als droogtegevoeligheid, slechte structuur, lage pH en kaltekort. Verwacht u minder opbrengst? Dan is minder stikstof het antwoord.

Verspilling

Als u het gewas bemest, neemt het oogstproduct daarvan niet alles op. Het restant blijft onbenut achter in de grond, spoelt uit of gaat de lucht in. Soms is dat minder dan 10% en soms meer dan 50%: verliezen die slecht zijn voor het milieu en voor uw portemonnee. Veel verlies betekent zelfs dat er te weinig overblijft voor een goede gewasproductie. Dan kost dat dubbel geld.

Waarom zou u nog langer dit soort verliezen accepteren? De moderne ondernemer staat voor de uitdaging: honderd procent benutting als stip op de horizon. Met precisiebemesting en beter bodembeheer als weg er naar toe.

Adrie Bossers, akkerbouwer en Bestuurslid ZLTO: "ZLTO stimuleert individuele verantwoordelijkheid van de ondernemer. Dit biedt kansen voor vakmanschap, innovatie en kennis. Maar er is nog een wereld te winnen. We weten meer van het heelal dan van de bovenste meter van ons land. Dus: Meer kennis van het land voor een beter inkomen en een betere waterkwaliteit!"

Uitdaging voor de moderne ondernemer

U kunt de slangenpomp op allerlei apparatuur opbouwen, de pomp zorgt voor nauwkeurige dosering van vloeibare meststoffen.

Het is de hoogste tijd om in beweging te komen. De provincie wil u daarbij helpen en steunt veelbelovende ontwikkelingen. Want er liggen kansen, er is volop kennis en er zijn hulpmiddelen te over. Dus: 'hands on' en aan de slag.

Er zijn volop ontwikkelingen op het gebied van precisiebemesting. Een aantal heeft zijn weg naar de praktijk al gevonden. Zoals GPS en sectiesturing om overlappings op kopakkers en geëindend te voorkomen. Andere ontwikkelingen hebben nog een duwtje in de rug nodig. Daarom komt de provincie Noord-Brabant tijdelijk met een speciale subsidieregeling.

Subsidiebudget

In het kader van het Europese Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3) stelt de provincie tijdelijk een subsidiebudget van € 4 miljoen beschikbaar voor precisiebemesting in Brabant. Hiermee helpt de provincie de Brabantse landbouwers bij hun innovatieslag. De subsidie bedraagt 40% van het totaal van de kosten waarover u subsidie kunt aanvragen. Komt die 40% onder de € 8000, dan komt het project niet in aanmerking voor subsidie.

Johan van den Hout, gedeputeerde Natuur, Water & Milieu bij provincie Noord-Brabant: "De Brabantse landbouw heeft nog een flinke opgave bij het terugdringen van de stikstof- en fosfaatuitstoot. Inzet van kennis en moderne technologie kunnen daarbij belangrijke hulpmiddelen zijn. Met deze subsidieregeling dagen we de Brabantse landbouw uit om de handschoen op te pakken."

De spaakwielbemester zorgt voor een nauwkeurige verdeling en brengt de meststof dichtbij de wortels.

Waarvoor kunt u precies subsidie krijgen?
De volgende maatregelen komen voor subsidie in aanmerking:

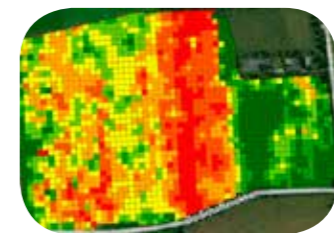
1. Investerings in kaarten om de variatie binnen het bedrijf beter te leren kennen. Denk aan digitale bodemkaarten waarop de variatie binnen percelen in pH, organische stofgehalte, geleidbaarheid en reliëf in beeld zijn gebracht. Of aan digitale kaarten die de opbrengstverschillen binnen percelen zichtbaar maken.
2. De aanschaf van apparatuur om vloeibare meststoffen dichtbij de wortels, nauwkeurig gedoseerd en zonder emissies toe te dienen. Inclusief de kosten voor advies, opbouw, inregelen en eventueel het instant meten van de gewasbehoefte.
3. De aanschaf van een spaakwielbemester.
4. De aanschaf van een NIRS-sensor voor het meten van het stikstofgehalte van de toe te dienen drijfmest. Daarmee is het mogelijk de gift te sturen op kg N of P. Dit is veel nauwkeuriger dan sturen op kuubs per hectare.
5. De aanschaf van apparatuur voor rijenbemesting met dierlijke mest bij maïs. Dit verbetert de stikstofbenutting. Zo volstaat een lagere gift.
6. De aanschaf van een systeem voor fertigatie: druppelsslangen om water en vloeibare meststoffen in de juiste dosering op het juiste moment toe te dienen.

Vloeibare meststoffen kunnen met druppelsslangen over meerdere kleine giften worden verdeeld.

Het is nodig om nú aan de slag te gaan met beter bodembeheer en slim bemesten. Zodat we een gezonde Brabantse bodem en schoon Brabants water krijgen. Daarvoor zet de provincie de tijdelijke subsidieregeling in.

Precisiebemesting en het verbeteren van stikstof- en fosfaatbenutting: het is niet eenvoudig. Het gaat vooral ook om kennis. Van de variatie binnen het bedrijf, de behoefte van het gewas en het wegemen van stressfactoren. Daarom komt ook de inhuur van kennis in aanmerking voor subsidie. Denk aan kosten die u maakt voor het indienen van een goede subsidieaanvraag, de zogenoemde voorbereidingskosten. En aan kosten die u pas maakt nadat uw subsidieaanvraag is gehonoreerd. Bijvoorbeeld voor het laten maken van de bodemkaarten en/of opbrengstkaarten. Of voor het opstellen van een plan van aanpak, specifiek voor uw bedrijf. Gewassensensoren komen alleen in aanmerking voor subsidie als die onderdeel uitmaken van het precisiebemestingsstelsel en daarvoor aantoonbaar geschikt zijn.

Bodemkaarten brengen verschillen binnen het perceel in beeld. Zo ziet u bijvoorbeeld waar bekalking nodig is en waar niet. Dat is belangrijke informatie om de stikstofbenutting te verbeteren.

Brigitte Kroonen van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) Vredepeel over rijenbemesting organische mest bij maïs: "Meerjarig onderzoek toonde een flink voordeel aan: 10% meer opbrengst dan bij dezelfde hoeveelheid mest volvelds toegepast! We toonden nog een voordeel aan: de efficiëntie van stikstof neemt toe met 15%. Dit leidt tot een veel lager nitraatgehalte van het grondwater."

Subsidie aanvragen: de procedure

U kunt uw aanvraag indienen van maandag 2 november tot en met vrijdag 11 december 2015. U doet dat digitaal via www.stimulus.nl. Op die site vindt u de formats die u moet gebruiken voor het projectplan en de begroting. En de voorwaarden van de subsidieregeling. Zorg voor een goed onderbouwde, realistische begroting en een duidelijk projectvoorstel. De kwaliteit van het projectvoorstel en met name de onderbouwing zijn belangrijke onderdelen van de beoordelingsprocedure. In het projectvoorstel beschrijft u onder meer:

- hoe u de nutriëntenbenutting op uw bedrijf wilt verbeteren;
- welke aanpak u daarbij kiest;
- wat u daarvoor gaat doen;
- welke kosten hiermee zijn gemoeid;
- welk deel hiervan subsidiebaar is.

Nieuw in POP3 is de mogelijkheid voor landbouwers om samen met collega's een aanvraag in te dienen. Zo deelt u de kosten en vergroot u het rendement voor de overheid.

Het vervolg

De kwaliteit van het project wordt bepaald aan de hand van de selectiecriteria in de subsidieregeling. Hoe hoger het aantal punten, hoe groter de kans op goedkeuring. Uiterlijk 14 maart 2016 krijgt u bericht. Daarna kunt u starten met de daadwerkelijke uitvoering van het project. Daar krijgt u twee jaar de tijd voor. Meer informatie over de subsidieregeling, de selectiecriteria en de procedure vindt u op www.stimulus.nl

